HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

18 iulie 2007 *

În cauza C-142/06,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de Østre Landsret (Danemarca), prin Decizia din 9 martie 2006, primită de Curte la 16 martie 2006, în procedura

Olicom A/S

împotriva

Skatteministeriet,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul A. Rosas, președinte de cameră, domnii J. N. Cunha Rodrigues, U. Lõhmus (raportor), A. Ó Caoimh și A. Arabadjiev, judecători,

* Limba de procedură: daneza.

avocat general: domnul J. Mazák,
grefier: domnul R. Grass,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru guvernul danez, de domnul J. Molde, în calitate de agent, asistat de P. Biering, advokat;

— pentru Comisia Comunităților Europene, de doamna J. Hottiaux, în calitate de agent, asistată de P. Heidmann, advokat,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 6 martie 2007,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea notei 5 E din capitolul 84 din Nomenclatura combinată a Tarifului vamal comun care apare în anexa I la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful vamal comun (JO L 256, p. 1, Ediție

specială, 02/vol. 4, p. 3), astfel cum a fost modificată prin Regulamentul (CE) nr. 3009/95 al Comisiei din 22 decembrie 1995 (JO L 319, p. 1, denumită în continuare „Nomenclatura combinată").

2 Această cerere a fost prezentată în cadrul unui litigiu între Olicom A/S (denumită în continuare „Olicom"), societate stabilită în Danemarca, pe de o parte, și Skatteministeriet (Ministerul Impozitelor și Accizelor danez), pe de altă parte, cu privire la clasificarea tarifară a anumitor plăci de rețea care dispun de funcția de „modem".

Cadrul juridic

3 Poziția 8471 din Nomenclatura combinată are următorul cuprins:

„Mașini automate de prelucrare a datelor și unități ale acestora; cititoare magnetice sau optice, mașini pentru transpunerea datelor pe suport sub formă codificată și mașini de prelucrare a acestor date, nedenumite și necuprinse în altă parte."

4 Nota 5 din capitolul 84 din Nomenclatura combinată, care privește poziția 8471, precizează:

„A. [...]

B. Mașinile automate de prelucrare a datelor pot să se prezinte sub formă de sisteme care conțin un număr variabil de unități distincte. Sub rezerva dispozițiilor alineatului E de mai jos, se consideră ca făcând parte dintr-un sistem de prelucrare automată a datelor orice unitate care îndeplinește simultan următoarele condiții:

a) să fie de tipul celor utilizate exclusiv sau în principal într-un sistem automat de prelucrare a datelor;

b) să fie conectabilă la unitatea centrală de prelucrare fie direct, fie prin intermediul uneia sau mai multor unități

și

c) să fie aptă să recepționeze sau să furnizeze date sub o formă – coduri sau semnale – utilizabilă în sistem.

C. Prezentate separat, unitățile mașinilor automate de prelucrare a datelor se clasifică la poziția 8471.

D. [...]

E. Mașinile ce îndeplinesc o funcție proprie, alta decât prelucrarea datelor, și care încorporează o mașină automată de prelucrare a datelor sau care lucrează în legătură cu o astfel de mașină se clasifică la pozițiile corespunzătoare funcției lor respective sau, în absența acesteia, la o poziție reziduală."

5 Poziția 8517 din Nomenclatura combinată are următorul cuprins:

„Aparate electrice pentru telefonie sau telegrafie prin fir, inclusiv aparatele telefonice pentru telefonie prin fir, dotate cu receptor CORDLESS (fără fir) și aparate pentru telecomunicații prin curent purtător sau pentru telecomunicații numerice (digitale); videofoane."

Acțiunea principală și întrebările preliminare

6 În anii 1996-1999, Olicom a importat echipamente pentru rețele informatice, pe care le-a clasificat la poziția 8471 din Nomenclatura combinată. Era vorba în special de plăci de rețea destinate a fi introduse în computere portabile.

7 Aceste plăci recepționează și convertesc semnale și, de asemenea, emit semnale de la un computer la celelalte computere din rețea. Unele plăci de rețea importate folosesc numai la conectarea computerelor la rețele locale [funcția „LAN" („Local Area Network")], în timp ce altele sunt combinate, în sensul că dispun, în plus, de funcția de „modem" (denumite în continuare „plăci combinate"), ceea ce facilitează conectarea computerelor portabile la rețele externe [funcția „WAN" („Wide Area Network")].

8 Din decizia de trimitere reiese că aceste plăci combinate sunt rezultatul dezvoltării de produse LAN pure și că au fost concepute în așa fel încât funcția „WAN" nu poate funcționa fără funcția „LAN", aceasta din urmă rămânând totuși operațională chiar dacă funcția „WAN" nu este folosită. Ca procent din prețul total al plăcii combinate, funcția „WAN" constituie 27 % sau 40 %. În ceea ce privește viteza de transmitere a datelor, viteza funcției „LAN" a plăcilor respective este de 500 de ori mai mare decât cea a funcției „WAN".

9 Acest tip de plăci combinate răspunde nevoilor utilizatorilor de computere portabile care folosesc în mod obișnuit o rețea locală pentru comunicare, dar care, în mod ocazional, au nevoie să transmită sau să recepționeze date atunci când se găsesc la distanță de postul lor de lucru obișnuit. Într-o astfel de situație, aceștia pot folosi funcția „WAN" a plăcii ca modem. Această funcționalitate suplimentară le permite clienților să nu fie obligați să cumpere un modem separat. Prețul plăcilor combinate puse în vânzare de Olicom era de trei-șase ori mai mare decât prețul unui modem propriu-zis.

10 Prin aplicarea punctului 4 din anexa la Regulamentul (CE) nr. 1165/95 al Comisiei din 23 mai 1995 privind clasificarea anumitor mărfuri în Nomenclatura combinată (JO L 117, p. 15, Ediție specială, 02/vol. 8, p. 11), în temeiul căruia plăcile destinate a fi încorporate în computere și conectate prin cabluri care permit schimburile de date în cadrul unei rețele locale fără a trece printr-un modem trebuiau clasificate la poziția 8517, ceea ce a condus la ridicarea nivelului taxelor care trebuiau plătite, autoritățile daneze au decis să procedeze la recuperarea ulterioară a taxelor vamale datorate de Olicom. La 16 iunie 1999, aceasta din urmă a formulat o contestație împotriva acestei decizii.

11 Prin Hotărârea din 10 mai 2001, Cabletron (C-463/98, Rec., p. I-3495), Curtea a declarat Regulamentul nr. 1165/95 ca lipsit de validitate, în măsura în care a clasificat la poziția 8517 din Nomenclatura combinată plăcile de rețea la care se face referire la punctul 4 din anexa la acest regulament.

12 În temeiul liniilor directoare privind interpretarea Hotărârii Cabletron, citată anterior, elaborate de Comisie și adresate statelor membre, Olicom a obținut restituirea taxelor vamale privind plăcile de rețea care îndeplinesc exclusiv funcția „LAN". În ceea ce privește taxele vamale aferente plăcilor combinate, autoritățile competente daneze au refuzat restituirea acestora, considerând că, dat fiind faptul că aceste plăci dispun și de funcția de „modem", trebuie clasificate la poziția 8517, ca mașini pentru telecomunicații.

13 Olicom a contestat această clasificare a plăcilor combinate și, după epuizarea căilor administrative, a adus litigiul în fața Østre Landsret. Inițial, această instanță a solicitat autorităților daneze să sesizeze Comitetul Codului Vamal. La 10 ianuarie 2005, acesta din urmă a emis un aviz conform căruia plăcile combinate ar trebui clasificate la poziția 8517.

14 În aceste condiții, Østre Landsret a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Anexa I la Regulamentul [...] nr. 2658/87 [...], astfel cum a fost modificată prin Regulamentul [...] nr. 3009/95 [...], trebuie interpretată în sensul că plăcile de rețea și modem combinate, precum cele în discuție în acțiunea principală, trebuie clasificate, ulterior datei de 1 ianuarie 1996, ca mașini de prelucrare a datelor, la poziția 8471, sau ca aparate de telecomunicații, la poziția 8517?

În această privință, se solicită Curții să se pronunțe cu privire la problema dacă noțiunea „funcție proprie", care este menționată la nota 5 E din capitolul 84, în versiunea Regulamentului nr. 3009/95, trebuie interpretată în sensul că cele 24

de produse avute în vedere trebuie clasificate la o altă poziție decât poziția 8471, ținând cont de existența unei funcții «WAN», sau clasificarea la o altă poziție decât poziția 8471 este subordonată în mod necesar condiției ca funcția «WAN» să poată funcționa independent de o mașină automată de prelucrare a datelor[?]

2) În măsura în care consideră că funcția «WAN» a unei plăci de rețea și modem combinate constituie o funcție proprie, se solicită Curții să se pronunțe dacă prezintă relevanță, în scopul clasificării tarifare, ca funcția principală a produsului să poată fi considerată funcția «LAN»."

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

15 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere urmărește să afle dacă, după 1 ianuarie 1996, plăcile combinate, destinate a fi introduse în computere portabile, trebuie clasificate ca mașini de prelucrare a datelor, la poziția 8471 din Nomenclatura combinată, sau ca aparate pentru telecomunicații, la poziția 8517 din aceasta. Instanța de trimitere întreabă în această privință dacă, în scopul unei astfel de clasificări, noțiunea „funcție proprie" care apare în nota 5 E din capitolul 84 din Nomenclatura combinată trebuie interpretată în sensul că impune ca funcția de „modem" a plăcilor respective să poată exista independent de o mașină automată de prelucrare a datelor sau dacă este suficient ca aceste plăci să posede o astfel de funcție.

16 Dintr-o jurisprudență constantă rezultă că, în interesul securității juridice și al facilității controalelor, criteriul decisiv pentru clasificarea tarifară a mărfurilor

trebuie căutat, în general, în caracteristicile și proprietățile lor obiective, astfel cum au fost definite în formularea poziției din Nomenclatura combinată și în notele de secțiune sau de capitol (a se vedea în special Hotărârea din 19 octombrie 2000, Peacock, C-339/98, Rec., p. I-8947, punctul 9, Hotărârea din 16 septembrie 2004, DFDS, C-396/02, Rec., p. I-8439, punctul 27, Hotărârea din 15 septembrie 2005, Intermodal Transports, C-495/03, Rec., p. I-8151, punctul 47, și Hotărârea din 12 ianuarie 2006, Algemene Scheeps Agentuur Dordrecht, C-311/04, Rec., p. I-609, punctul 26).

17 Notele care precedă capitolele din Tariful vamal comun, precum și, de altfel, notele explicative din Nomenclatura Consiliului de Cooperare Vamală reprezintă într-adevăr mijloace importante de asigurare a unei aplicări uniforme a acestui tarif și oferă, prin ele însele, elemente valabile pentru interpretarea acestuia (a se vedea Hotărârea din 19 mai 1994, Siemens Nixdorf, C-11/93, Rec., p. I-1945, punctul 12, Hotărârea din 18 decembrie 1997, Techex, C-382/95, Rec., p. I-7363, punctul 12, și Hotărârea Peacock, citată anterior, punctul 10).

18 În sfârșit, în scopul clasificării la poziția corespunzătoare, este important să se amintească faptul că destinația produsului poate constitui un criteriu obiectiv de clasificare, cu condiția să fie specifică produsului respectiv, caracterul inerent trebuind să poată fi apreciat în funcție de caracteristicile și proprietățile obiective ale acestuia (a se vedea Hotărârea din 1 iunie 1995, Thyssen Haniel Logistic, C-459/93, Rec., p. I-1381, punctul 13, Hotărârea DFDS, citată anterior, punctul 29, și Hotărârea din 15 februarie 2007, RUMA, C-183/06, Rep., p. I-1559, punctul 36).

19 În primul rând, trebuie reamintit că, la punctul 23 din Hotărârea Peacock, citată anterior, Curtea a decis că, în perioada iulie 1990-mai 1995, plăcile de rețea destinate a fi instalate pe mașini automate de prelucrare a datelor trebuiau clasificate la poziția 8471 ca „unități" ale acestui tip de mașini.

20 Curtea a constatat de asemenea, la punctele 16-20 din Hotărârea Peacock, citată anterior, că plăcile de rețea sunt destinate exclusiv mașinilor automate de prelucrare a datelor, sunt conectate direct la acestea și au ca funcție transmiterea și recepționarea de date sub o formă utilizabilă de către aceste mașini. Ca urmare, Curtea a dedus că aceste plăci sunt comparabile cu orice alt mijloc datorită căruia o mașină automată de prelucrare a datelor recepționează sau transmite date, în sensul că nu îndeplinesc funcții pe care le-ar putea îndeplini fără ajutorul unei astfel de mașini. Ca urmare, ultimul paragraf al notei 5 B din capitolul 84 din Nomenclatura combinată, în versiunea în vigoare înainte de 1 ianuarie 1996, nu poate exclude aceste plăci de la poziția 8471, dat fiind că nu îndeplinesc o funcție proprie. În plus, acestea îndeplinesc toate condițiile privitoare la „unitățile" descrise în nota respectivă, în măsura în care pot fi conectate la unitatea centrală de prelucrare și sunt special concepute ca unități ale unui sistem automat de prelucrare a datelor.

21 Această interpretare este confirmată la punctele 16 și 17 din Hotărârea Cabletron, citată anterior, în care Curtea a precizat în plus, la punctul 27, că plăcile de rețea la care se face referire la punctul 4 din anexa la Regulamentul nr. 1165/95, și anume plăcile destinate să fie încorporate în computere digitale și conectate prin cabluri și care permit schimburi de date în cadrul unei rețele locale fără a trece printr-un modem, trebuie clasificate la poziția 8471 din Nomenclatura combinată, atât înainte, cât și după 1 ianuarie 1996.

22 În al doilea rând, trebuie analizat dacă jurisprudența la care se face referire la punctele 19-21 din prezenta hotărâre își găsește aplicare și în ce privește plăcile combinate, care, ca urmare a faptului că dispun de funcția de „modem", pot fi folosite pentru schimbul de informații prin rețele externe.

23 În cazul de față, formularea poziției 8471 din Nomenclatura combinată are în vedere, între altele, mașinile automate de prelucrare a datelor și unitățile acestora, pe când formularea poziției 8517 privește, între altele, aparatele pentru telecomunicațiile prin curent purtător sau pentru telecomunicațiile digitale.

24 Rezultă de la nota 5 B din capitolul 84 din Nomenclatura combinată că mașinile automate de prelucrare a datelor se pot prezenta sub formă de sisteme care cuprind un număr variabil de unități distincte. Sub rezerva notei 5 E din respectivul capitol, trebuie considerată ca aparținând sistemului complet orice unitate care îndeplinește în mod cumulativ trei condiții, și anume, în primul rând, este de tipul utilizat exclusiv sau în principal într-un sistem automat de prelucrare a datelor, în al doilea rând, poate fi conectată la unitatea centrală de prelucrare fie direct, fie indirect și, în al treilea rând, poate recepționa sau poate transmite date sub o formă utilizabilă de către sistem. Nota 5 C din același capitol adaugă că unitățile dintr-o mașină automată de prelucrare a datelor, prezentate separat, sunt clasificate la poziția 8471.

25 La fel ca plăcile de rețea care au făcut obiectul Hotărârilor Peacock și Cabletron, citate anterior, conform descrierii rezultate din dosar, plăcile combinate îndeplinesc în mod cumulativ aceste trei condiții, dat fiind că sunt utilizate în mod exclusiv prin introducerea în computere portabile, funcționează numai dacă sunt conectate la acest tip de computere și pot converti semnalele de intrare în date utilizabile de către o mașină automată de prelucrare a datelor și semnalele de ieșire în date utilizabile de mediul extern, indiferent dacă sunt transmise într-o rețea locală („LAN") sau externă („WAN").

26 Guvernul danez și Comisia Comunităților Europene consideră totuși că, dat fiind faptul că aceste plăci pot transfera în mod autonom informații sub forma unei teletransmisii de date într-o rețea de telefonie cu fir, fără a trebui să se recurgă la computerul portabil la care sunt conectate, acestea dețin o funcție proprie în sensul notei 5 E din capitolul 84 din Nomenclatura combinată. Întrucât nu ar fi posibil să se determine funcția principală a acestor plăci combinate, conform notei 3 din secțiunea XVI din Nomenclatura combinată, poziția tarifară corectă ar trebui decisă prin aplicarea regulii nr. 3 litera (c) din regulile generale pentru interpretarea acestei nomenclaturi, conform căreia mărfurile sunt clasificate la ultima poziție, în ordinea

numerotării, dintre cele ce pot fi luate în considerare în mod valabil. Ca urmare, plăcile combinate trebuie clasificate la poziția 8517, ca aparate pentru telecomunicații.

27 Această argumentație nu poate fi acceptată.

28 În primul rând, chiar dacă plăcile combinate sunt în măsură să transfere informația sub forma unei teletransmisii de date într-o rețea de telefonie cu fir, dat fiind că dispun de funcția de „modem", nu rezultă, astfel cum susțin guvernul danez și Comisia, că pot face acest lucru în mod autonom, nici că sunt în măsură să funcționeze în mod independent, fără a trebui să folosească acel computer portabil la care sunt conectate.

29 Într-adevăr, reiese din dosar, pe de o parte, că funcția de „modem" a unei plăci de rețea combinate este operațională numai dacă placa este conectată la o mașină automată de prelucrare a datelor, care îi transmite instrucțiunile și datele necesare și, pe de altă parte, că această funcție nu poate funcționa fără funcția „LAN", aceasta rămânând operațională chiar dacă funcția „WAN" nu este folosită.

30 În al doilea rând, rezultă din formularea notei 5 E din capitolul 84 din Nomenclatura combinată că „funcția proprie" îndeplinită de o mașină care lucrează în legătură cu o mașină automată de prelucrare a datelor trebuie să fie „alta decât prelucrarea datelor". Or, în măsura în care plăcile combinate sunt destinate a transfera informații între mai multe computere și, pentru aceasta, la intrare, emit semnale externe care pot fi înțelese de computer și, la ieșire, transformă semnalele prelucrate de acesta din urmă în semnale utilizabile de către mediul extern, independent de faptul că

semnalul recepționat sau emis este analogic sau digital, funcția pe care o îndeplinesc constă în prelucrarea datelor. Ca urmare, aceste plăci nu îndeplinesc o „funcție proprie" în sensul respectivei note.

31 În al treilea rând, chiar dacă este adevărat că, la data faptelor din acțiunea principală, notele explicative privind Sistemul armonizat din cadrul Organizației Mondiale a Vămilor referitoare la poziția 8517 ar include în mod expres, între aparatele pentru telecomunicații prin curent purtător sau pentru telecomunicații digitale, aparatele modulator-demodulator (modemurile), nu este mai puțin adevărat că, în conformitate cu o jurisprudență constantă, notele explicative menționate contribuie în mod semnificativ la interpretarea sferei de aplicare a diferitelor poziții tarifare, fără a avea totuși forță obligatorie de drept. Ca urmare, conținutul acestor note trebuie să fie conform dispozițiilor Nomenclaturii combinate și nu le poate modifica sfera de aplicare (a se vedea în special Hotărârea Intermodal Transports, citată anterior, punctul 48, Hotărârea din 8 decembrie 2005, Possehl Erzkontor, C-445/04, Rec., p. I-10721, punctul 20, și Hotărârea din 16 februarie 2006, Proxxon, C-500/04, Rec., p. I-1545, punctul 22).

32 Având în vedere toate cele de mai sus, trebuie răspuns la prima întrebare adresată că plăcile combinate destinate a fi introduse în computere portabile trebuie clasificate, după 1 ianuarie 1996, ca mașini de prelucrare a datelor, la poziția 8471 din Nomenclatura combinată.

Cu privire la a doua întrebare

33 A doua întrebare nu a fost formulată decât pentru cazul în care Curtea ar considera că funcția de „modem" a plăcilor combinate ar reprezenta o funcție proprie. Având în vedere răspunsul dat la prima întrebare, nu este necesar să se analizeze a doua întrebare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

34 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

Plăcile de rețea combinate destinate a fi introduse în computere portabile trebuie clasificate, după 1 ianuarie 1996, ca mașini de prelucrare a datelor, la poziția 8471 din Nomenclatura combinată a Tarifului vamal comun menționată în anexa I la Regulamentul (CEE) nr. 2658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful vamal comun, astfel cum a fost modificată prin Regulamentul (CE) nr. 3009/95 al Comisiei din 22 decembrie 1995.

Semnături